

УДК 336.76

Рекуненко Ігор Іванович, к.е.н., доцент ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Важливим напрямом вдосконалення та розвитку інфраструктури фінансового ринку має стати побудова стратегії розвитку такої інфраструктури, яка здатна оптимізувати процеси функціонування інституційної складової фінансового ринку та підвищити ефективність здійснення різноманітних операцій на даному ринку.

Стратегія повинна базуватися на ідеї партнерських відносин між державою та бізнесом, формулювати пріоритетні завдання у сфері фінансових відносин та передбачати комплекс системних заходів законодавчого, організаційного та інституційного характеру, спрямованих на суттєву модернізацію існуючих взаємовідносин між його учасниками, технологічне оновлення, інтенсивну адаптацію ринку до міжнародних стандартів функціонування та застосування кращої практики.

Місія стратегії розвитку інфраструктури фінансового ринку, як її основне призначення і сутність функціонування, передбачає забезпечення прагнення до динамічної рівноваги ринкових відносин, підвищення ліквідності ринків і зменшення ризикованості підприємництва за рахунок підвищення стабілізації та ефективності економічних взаємозв'язків. Виконання даної місії має досягатися в тому числі і за рахунок вироблення та прийняття обґрунтованого стратегічного плану розвитку інфраструктури фінансового ринку, тобто стратегія розвитку інфраструктури фінансового ринку повинна включати створення Концепції розвитку інфраструктури фінансового ринку України, яка має стати важливим розділом Концепції розвитку фінансового ринку України.

Ні державні органи регулювання, ні жодна з СРО, що вирішує свої проблеми, ні жодна з груп незалежних фахівців ще не запропонували стратегію, яка охоплювала б усі фундаментальні та технічні аспекти розвитку інфраструктури вітчизняного фінансового ринку, з урахуванням посткризових змін у фінансовій архітектурі світу.

Потрібно зазначити, що розвиток інфраструктури вітчизняного фінансового ринку перевантажений значним числом організаційних, інформаційних, регулятивних, технологічних бар'єрів, що ускладнюють чесність ціноутворення і збільшують транзакційні витрати.

Досягнутий рівень розвитку, складності та непередбачуваності українського фінансового ринку при значних його деформаціях визначають те, що тільки професійні учасники фінансового ринку разом із науковцями, в цілому здатні у відкритому обговоренні запропонувати Концепцію (ідеологію) розвитку фінансового ринку та його інфраструктури, в якій би, крім фундаментальних ідей, містилася б програма вирішення технічних, організаційно-економічних, юридичних, регулятивних, облікових та інформаційних проблем ринку.

Ці проблеми вимагають прийняття системи заходів, що можуть стабілізувати ринок та забезпечити ефективний розвиток його інфраструктури включаючи:

- реструктуризацію банківського сектора (забезпечення зростання власних коштів банків, дотримання пруденційних вимог відповідно до Базельської угоди і на цій основі реструктуризація мережі банків, посилення вимог до системи управління ризиками та публічного розкриття інформації);

- реструктуризацію галузі цінних паперів та їх похідних, вимог до систем управління ризиками та публічного розкриття інформації, створення компенсаційних фондів професійних учасників, що покривають ризики невиконання ними зобов'язань перед клієнтами, або централізованої системи резервування коштів за участю держави;

- забезпечення інформаційної прозорості позабалансових операцій банків, професійних учасників ринку цінних паперів та інституційних інвесторів, їх операцій на позабіржовому ринку, у сфері деривативів, в області сек'юритизації та інших форм фінансового інжинірингу;

- перехід до регулювання діяльності і пруденційного нагляду фінансових конгломератів та їх агрегованих ризиків [2].

Процес стратегічного планування розвитку інфраструктури фінансового ринку можна представити як сукупність наступних послідовних етапів зображених на рис. 1. Зазначені нами етапи процесу стратегічного планування інфраструктури фінансового ринку об'єднані в своїй взаємодії однією метою – сприяти становленню та піднесенню ринкової інфраструктури фінансового ринку, ефективно сприяти використанню всіх видів ресурсів, що беруть участь в даному процесі.

Рисунок 1. Етапи проведення стратегічного планування розвитку інфраструктури фінансового ринку

Виконання на практиці державою всіх зазначених етапів стратегічного планування розвитку інфраструктури фінансового ринку, дасть можливість підвищити ефективність функціонування інфраструктури і виступить фактором стійкості її розвитку в майбутньому [1].

Виконання стратегічного плану розвитку інфраструктури фінансового ринку можливе тільки в тому випадку, якщо він буде в належній мірі забезпечений відповідними ресурсами (трудовими, фінансовими, інформаційними). В процесі стратегічного планування також повинні враховуватися будь-які ризики недосягнення поставлених цілей.

Реалізація та створення стратегії розвитку інфраструктури фінансового ринку дозволить перш за все:

- оптимізувати рух фінансових ресурсів;
- знизити трансакційні витрати;
- впорядкувати ринкові взаємозв'язки на фінансовому ринку;
- знизити інвестиційні ризики;
- підвищити ліквідність фінансових інструментів.

Побудова стратегії розвитку інфраструктури фінансового ринку дає можливість націлити потенціал суб'єктів ринкових відносин на встановлення оптимальних ринкових взаємозв'язків.

Список використаної літератури

1. Алешина О. Г. Инфраструктура рыночной экономики России: особенности становления, факторы развития, регулирование [Текст] : монография / Г. Ф. Каячев, О. Г. Алешина. – Красноярск, 2005. – 138 с.

2. Миркин Я. М. Посткризисная стратегия развития финансового сектора России [Электронный ресурс] / Я. М. Миркин // Журнал новой экономической ассоциации. – Режим доступа: <http://journal.econorus.org/jsub.phtml?id=24>